

Fr. 57. num. 19. P. 200.

1773/24

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN

P. 290.
VNIO PROLIUM
ADIMAT IVS TESTANDI
PACISCENTIBVS

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITERAR. DVISBVRG.
SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE XVI. FEBRVAR. ANNO MDCCCLXXI.

DEFENDET

CHRISTIANVS AVGVSTVS PFEIL

MARTISBVRGENS.

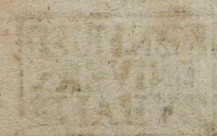
LIPSIAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA

Handwritten scribbles at the top of the page.

Faint, mirrored text from the reverse side of the page, appearing as bleed-through. The text is largely illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten number '2096' on the right margin.

A N
VNIO PROLIUM
ADIMAT IVS TESTANDI
PACISSENTIBVS.

§. I.

Sicut, praeterquam si LL. specialioribus comprobetur, quale quid IVRE FRANCONICO P. III. Tit. 118. §. 1 et 2. dispositum: (verbis gleich ihren rechten und natürlichen Kindern in ihrer Gewalt, Zucht und Gehorsam bekommt) unio prolium, pactum illud successorium iuris germanici de hereditate parentum inter diuersorum matrimoniorum liberos diuidenda aequaliter, nihil commune habet cum Romanorum
A 2 adoptio-

adoptione, ut ex hac iuris ciuilis materia interpretando argumenta ad hanc materiam duci nequeant; ita non omnem materiam de unione prolium interpretari animus est, cum alii iam late hanc materiam executi sint. Sufficiat laudare Tac. RICKIUM de unione prolium. MVSCLVM de Succession. conuentionali et anomola Membr. III. STRYCK de Success. ab intest. Diss. VIII. Cap. VI. ICKSTATT de unione prolium statutar. SCHROETERVM de pacto successorio inter unitos diuersor. matrimonior. liberos et omnium maxime Illustr. HOMMELIUM pie defunctum in elegantissimo libello de genuina uniois prolium indole. Vnicam ergo orabimus causam: an videlicet unio prolium omnem parentibus testandi adimat facultatem.

§. II.

Vix quidquam antiquae leges patriae hanc ex pacto uniois prolium succedendi rationem agnouere, neque qui supersunt mores probari eam posse permittunt. Cum enim antiquis germaniae populis forsitan ob pactorum vim adeo post hanc vitam duraturam, uti ob similitudinem morum cum Gallis conicere licet ex VALERIO MAXIMO *Memorab. L. II. Cap. VI.* odiosa essent secunda vota, conicimus, nec causas extitisse de communi pacto stabilienda successione inter diuersorum matrimoniorum liberos. A quo vero tempore tantopere non abhorrebant maxime in feminis a secundis votis, potuit adesse etiam causa de liberorum diuersorum successione paciscendi. Sed iam ex quotidiana rerum experientia alia superuenit causa, quae parum commentabilia secunda vota coniugum redderet. Docebat haec, blanditias nouercales non modo saepius paterno affectui vim intulisse, ipsasque nouercas mariti liberos prioris coniugii saepissime tam male tractare, ut terrori iis esse vide-

viderentur, parumque abesser, quin Cacedaemonum societati adscriberent. Probabile vero est, in introducenda hac pactitia successione maiores respexisse ad hoc consilium, ut his obiurgationibus nouercarum tollendis medellam quaerent. Facile patebat, multum odii in liberos mariti prioris coniugii quaerendum in hoc, quod nouerca sentiret, mariti priores liberos, suis, quos pepererat, partem patrimonii paterni ablaturus. Quare, si communem successione pacto statuerent coniuges, putabant, huic malo finem statui posse. In hac sententia me confirmat, *die Landes-Ordnung des Herzogthum Franckens P. III. tit. XIII. §. XI. in verb. und der Stief-Vater und Mutter zum rechten Vater und Mutter, wie sie es nennen, eingesetzt etc.* et REFORMAT. FRANCOF. P. III. Tit. X. §. 8. verbis: *damit sie desto friedlicher und einiger beyammen leben und ihre gemeine Kinder desto williger und leichter mit einander auferziehen mögen.*

§. III.

Quaeque vero sit huius introducti iuris succedendi per pactum vnionis ratio prima, vel ea quam dedimus, vel quam habet ENGAV in *Elem. Iur. Germ. L. I. Tit. XXIII. §. 433.* scil. quod saepe oriebantur magna inaequalitas, magna bonorum confusio et magnae difficultates, dum acquasus cuiusque matrimonii determinandus erat; ad quas evitandas vnio prolium videtur adinuenda esse. Haec ipsa vero vnio vel inter parentes interque liberos, si adultiores sunt statuitur, atque videtur solus parentum liberorumque consensus validam illam efficere, neque causae cognitionem tunc requiri, maxime cum successoria pacta moribus germanorum, si de rebus arbitrio et liberae dispositioni

tioni subiectis initur ab iis, qui sponte valideque se obligare possunt, non improbantur. Vel paciscuntur parentes, quibus sunt liberi impuberes, qui ipsi consentire nequeunt. Haec successio pactita valida effici haud poterit, nisi magistratus decretum interponat. Putat quidem RECIVS in *Specileg. Juris Germanic.* p. 595. *celebratam unionem prolium sine magistratu paciscentes quidem parentes obligare videri, neutiquam autem indistincte proles unioendas iamque natas.* Sed sic parum proderit haec unio, nisi quod a solo prolis arbitrio pendeat, impugnare velint, an servare malint. Quapropter verius videtur, quo illa effectum habeat, ut causam cognoscat tunc, si impuberes adsint liberi, magistratus, maxime cum prospiciendum sit, ne inaequalitate bonorum nimia parentum ipsi diversi liberi laedantur. Praecipue enim in causae cognitione facultatum ratio habenda, ut propterea SCHILTERO in *Exercit. ad π. III.* placeat, requirere a parentibus *inventarium*, quo de substantia atque qualitate bonorum iudicare queat iudex confirmaturus unionem prolium. Sed sicut BEIERVS in *Delin. Jur. Germ. L. I. Cap. XXV. §. 15.* putat defectum inventarii suspectam magis efficere unionem prolium, quam irritam; ita nec huius nec illius opinionem plane veram arbitror. Quod si enim iudicis confirmatio decretumque requiritur causa cognita, cum impuberibus prospiciendum sit, ne per parentum bonorum maximam inaequalitatem laedantur, fieri non poterit, ut nisi rectam bonorum cognitionem habeat, magistratus confirmare nequidem possit unionem prolium. Irrita itaque erit magis, cum confirmatio dari non possit, quam ut suspecta fiat. Sed propterea non defenderem necessitatem inventarii, sed putarem, satis fore, si parentes quanta habeant bona iudici indicent atque iurato confirmare malint.

§. IV.

§. IV.

Haec causae cognitio, hoc iudicis decretum causa est, ut competens ad eundem sit iudex teste ENGAVIO *cit. loc. §. 435.* maxime cum impuberum causae, quorum in confirmatione unionis ratio habenda competentem iudicem requirant. Sed haec in regula, salvis iis, quae forsitan statutariis iuribus aliter sancita. Miror vero MEVIVM ad *Ius Lubecens. P. II. Tit. I. in addit. ad n. 113.* Decretum iudicis ad cautelas abundantes referre, et RHODIVM in *diff. de unione prolium sine praetore* omnis causae cognitionis necessitatem negare. Neuter recte, maxime, si ex rationibus antiqui patrii iuris rem diiudicemus. Maioribus enim, cum testamenta ignorent, praecipua erat intestata successio, in cuius detrimentum non semper pacifci liceret. Quo ergo firmior esset conventio, qua contra ordinem successiois intestatae liberis maxime impuberibus ex bonis, ad quae capienda succedendi ius perfectum competebat, pars detrahebatur, magistratus auctoritas requirenda videbatur: cum pater materue paciscendo non agebant inter Germanos legislatores, uti apud Romanos, quum testamentum conderent.

§. V.

Sicuti vero unio prolium tantum pactum successorium est inter parentes initum de communi liberorum successione, ita non est dubium, ex eo pacto non produci ius successiois inter liberos unitos invicem. Neque enim ea est pacifcentium intentio, qui nihil aliud paciscendo agunt, quam ut sua bona aequaliter in liberos diversorum matrimoniorum conferant. Praeterea vix haberet effectum eiusmodi pactum respectu successiois inter unitos, qui forsitan

san adhuc prolis quaerendae studiosi esse possunt, in quorum detrimentum pactum successorium haud valeret, quippe quibus paterna legitimaque hereditas, nisi ex iusta causa, adimi non posset.

§. VI.

Iam vero ad ipsam quaestionem veniamus, videlicet: *an unio prolium testandi facultatem adimat?* Non omnino consentiunt eruditi. Negant plerique parentibus testandi facultatem, ut praeter STRYKIVM de *Success. ab intestato Diss. VIII. cap. VI. §. 29.* et alios RICCIUS in *Spicileg. Iur. Germ. p. 597.* statuit, qui adfirmat, *ne illud quidem parentis testamentum subsistere, in quo liberis unitis legitima illaesa maneat.* Dissentit tamen LYNCK. in *Comment. ad Ius Civil. p. 136. et 379.* atque in *Respons. 109 n. 5 et 13.* Et videri posset pro hac sententia ex eo peti argumentum, quod ex applicato iure civili liberis haud ius competat in omnia bona, praeterquam in legitimam, tanquam portionem ab intestato debitam; sed neutri sententiae calculum adderem, magis ex variis argumentis limitandas has sententias putem, ut ideo species vel existant, vel existere possint, in quibus testandi licentia non omnino negari parentibus possit.

§. VII.

Cum in regula ideo inter parentes unionis prolium pactum iudicis decreto et minorennium liberorum tutorum consensu ineatur, ut ex prioribus coniugiis procreati liberi vel soli, vel cum communibus qui postea nascantur, aequali iure succedant in vtriusque parentis adeo vitrici et nouercae

cae bonis succedant, facile patet, non tantum contra omnem successionis ordinariae communem regulam nouum aliquod et diuersum ius statuere uelle parentes, qui ad adfines primi gradus in linea descendentali, quales sunt *compruigui*, ius succedendi transferunt; sed etiam, cum per pactum hunc successionis ordinem statuunt, ius perfectum in liberos ipsos unitos conferunt, contra quae liberorum quaesita iura postea agere, atque solo testamento, sic unilaterali uoluntate iis eadem iura eripere licitum esse nequit. Quapropter in regula uerissima est sententia eorum, qui unionem prolium ius testandi parentibus adimere adfirmant. Addo: Ipsi parentes hunc succedendi ordinem per pactum unionis prolium statuentes, sibi eo iam heredes instituentes, eo ipso renunciaisse uidentur arbitrio testandi, quod a moribus Germanorum, qui sibi pacto heredem ordinare possunt, alienum non est. Praeterea in unione prolium de integris suis bonis, tam acquisitis, quam acquirendis, inter diuersos liberos partiendis, pacti sunt parentes, qualeso! quid ipsis superesset, de quo postea testarentur. Tandem pactitias successiones, quae in pactitium heredem ius perfectum transferunt, ex maiorum moribus anteponunt semper successioni testamentariae ex peregrino iure receptae, quae ante aditionem ius in heredem non transfert, mortuo testatore, uiuo uero eo, plane nullum ius heredi tribuit, sed succedendi spem tantum. Haec ita in regula.

§. VIII.

Iam veniamus ad exceptiones. In omni pactitia successione praecipue inspicienda sunt pacta atque quid

B

in

in ipsis pactis constitutum sit inter partes. Quapropter putem, ex ipsa partium conuentione exceptionem recte peti posse. Confirmauit me in hac opinione pacti vnionis prolium exemplar, in quo vtrique quidem parentes diuersorum matrimoniorum liberos communes sibi heredes fecerant, ita tamen, vt expresse ab hac patetia successione pater sibi *fundum* eximeret, quem suae dispositioni liberae seruaret, eumque ad vnitorum hereditatem pertinere noller. Cum confirmatione iudicis tutorumque consensu munitum hoc pactum viderem, atbitrabar, ita seruatum fuisse bonorum rationem, vt praeter hunc fundum mariti bona reliqua proportionata essent bonis coniugis secundae, vt neutrius, liberi detrimentum paterentur. Concludo itaque, hac specie I. per exceptionem vnionem prolium patri non ademisse testandi ius, quippe in fundo sibi seruato et ex vnitis bonis exempto recte testabitur. Caue vero putes, fieri non posse, vt simul successio fiat ex pacto et ex testamento. Hoc nunquam mores Germanorum improbant, quod docet successio viduae ex pacto nuptiali, cum in reliquis bonis vel intestatae vel testatae successioni locus esse possit. Et ita in aliis quoque speciebus.

§. IX.

Practerea oritur quaestio: an parenti, vnione prolium facta, amplius competere nequeat ius liberos ingratos exheredandi? Cum et recepto romano iure, simul receptum sit hoc ius, vt exheredes scribere possint liberos, si ingratitude causam commiserint in parentes talem, qualem ad istam exheredationem exigit

git NOVELL. CXV. Videor exinde consequi posse, pactum vnionis non dare posse liberis libertatem impune ingratitude committendi in parentes. Poterit ergo pater, in quem ingratus fuerat filius, non obstante vnione prolium eundem exheredem scribere. Si itaque vnus ingratus fuerit, haud in reliquorum iuris quaesiti detrimentum, cum nihil peccauerint, vnionem ipsam reuocare poterit, sed ei tantum, qui ingratus fuerat, suam ex vnionis prolium pacto debitam partem adimet. Ita II erit exceptio, ex qua testari poterit parens, salua manente vnione prolium, respectu reliquorum. Sic exheredandi ius parentibus saluum pronunciauit IUS FRANCONICVM teste RIC-
CIO *cit. loc. p. 603.*

§. X.

Exceptionem III. quaerimus in iuribus singularibus, quae parentibus certo modo permittunt testandi facultatem, quale ius singulare adfert RICCIUS in *Spicil. Iur. Germ. p. 603.* ex Iure FRANCONICO allegata *Lands Ger. Ordn. P. III. Tit. 39. §. 14.*

§. XI.

Tandem, si prolium vnio, vel communi consensu eorum, quorum interest, tollatur, vel finiatur, vtpote, si liberi vnii ex diuersis matrimoniis progeniti praemorianantur, dubium non est, parentes tunc testari posse, licet supersint communes liberi ex hoc matrimonio progeniti. Fac enim, *Titium* ex priori coniugio filios duos

B 2

haben-

habentem ducere in matrimonium *Caia*m viduam, quae ex priori coniugio filiam habebat superstitem: fit inter hos vnio prolium iusto modo, atque postea duos liberos marito secundo *Titio* parit *Caia*. Interiecto tempore non tantum *Titii* moriuntur duo filii ex priori coniugio progeniti, sed et filia *Caiae* ex priori matrimonio. Facile patet, praemortuis iis, quorum causa vnio prolium inita fuerat ipsam vnionem cessare debere, eorum enim causa, qui ex vtrisque parentibus progeniti erant, non opus est vnione, quippe lege atque quasi natura vtrisque parentibus succedunt. Recte ergo testabuntur vtrique parentes.

ULB Halle

3

008 558 760

1078

Pr. 57. num. 10. P. 27. 28.

1773. 24.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
VNIO PROLIUM
ADIMAT IVS TESTANDI

P. 900.

L I P S I A E
EX OFFICINA LANGENHEMIA

